

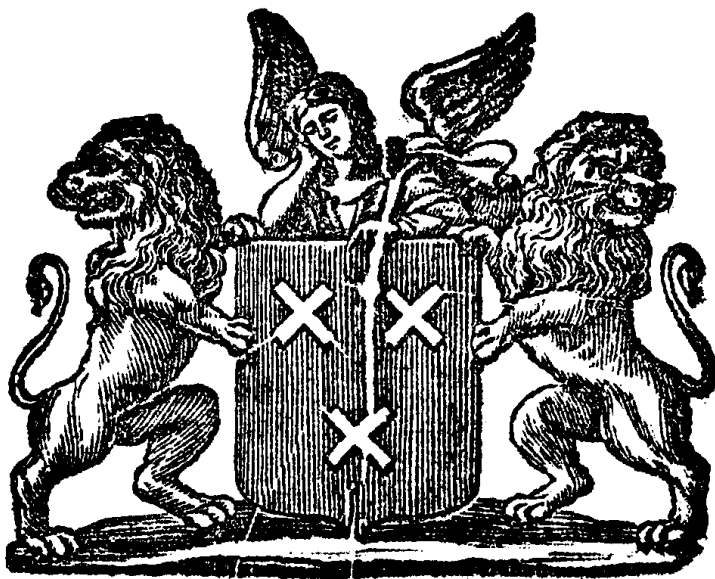
A°. 1830.

BREDASCHE

Staat-, Letterkundig-,

Nieuws-

Woensdag

1830. N° 175.
GEWOON
ZEGGEN
COURANT.
en Wetenschappelijk
Blad.

den 22 December.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 21sten December.

— Tot Rector der Latijnsche school te Breda in plaats van den wijlen den heer *A. L. Kaldenbach*, is benoemd de heer *Verwaijen*, voormalig Rector der Latijnsche scholen te Lier.

— Gisteren (maandag) middag omstreeks half twee uren, is te Chaam weder eene patrouille belgische brigands, 9 man sterk, in het dorp geweest; zij kwamen van Merle, en de drie kerels die den vorigen avond gekomen waren, bevonden zich ook bij hen. Na zich in twee of drie herbergen op bier en genever (doch zonder betaling) te hebben vergast en eenige gewerschoten te hebben gelost, zijn zij omstreeks vier uren weder vertrokken, alvorens aan een der in het dorp staande boomen een driekleurig lintje te hebben gehangen, om, zoo zij zeiden, den Hollanders te toonen dat zij te Chaam geweest waren. Lang na hun vertrek losten zij in de nabij gelegene bosschen gewerschoten. — Des avonds zijn nog vier andere brigands uit Baarle te Chaam gekomen, en heden morgen, om 7 uren, wist men niet of zij zich nog in 'de nabuurschap al dan niet ophielden. — Bij voortdoring blijkt het derhalve dat de zoogenaamde *belgische vrijwilligers* niet anders en niets meerder dan brigands of *gemeene struikrovers* zijn.

— De Belgische bladen willen verzekeren, op grond van brieven uit Parijs ontvangen, dat het Fransch gouvernement, met het doel om Europa ten aanzien der vereeniging van Belgie aan Frankrijk gerust stellen, gereed is, om Belgie als eene onafhankelijke natie te erkennen. — In hoe verre die verzekering gegrond zij, durven wij niet beslissen, want na het hooren van de gevoelens der voornaamste Fransche sprekers en van de hoofden der bovendrijvende partij, dezer dagen openlijk door hen blootgelegd, behoeft men zich over niets te verwonderen en weet men hoe naauw of ruim het principe van *non-interventie*, al naar de omstandigheden, genomen wordt.

— In de zitting van het Brusselsche congres, op den 14den dezer, is gedelibereerd over het al of niet instellen van eene eerste kamer.

De heer *F. de Mérode* zegt, dat hij op het punt was, van de instelling eener kamer voor het leven op te geven, en te gelooven dat eene enkele wetgevende vergadering voor het Belgische volk zoude voldoen, toen de gevoelens van verscheidene liberale personen in een naburig land, hem van meening doen veranderen. — De heer *Nothomb* merkt aan dat de instelling van twee kamers in Engeland oud is, maar dat het als eene nieuwigheid voor Frankrijk en Belgie is aan te merken, en dat men door dezelve aan te nemen, eenigzins de nationaliteit zoude aanranden. — De heer *Ch. de Brouckere* zegt, wij kunnen Engeland niet navolgen, omdat wij noch deszelfs oude aristocratie, noch deszelfs rotte burgten bezitten; wij moeten ook niet slaafs Frankrijk copiëren, waarvan wij noch de levendigheid noch de hevigheid van karakter hebben.

In de vervolgde zitting des avonds, zijn de beraadslagingen over de instelling van den Senaat voortgezet. In den loop derzelve geeft de president van het congres kennis, van het ontvangen eener boodschap van het comité van buitenlandsche zaken, te kennen gevende dat dienzelfden dag, van de vijf groote mogendheden, een voldoende antwoord was ingekomen, betreffende de opheffing der blokkade van en de vrije vaart op de Schelde, en dat dit antwoord den volgenden dag aan het congres zoude medegedeeld worden.

Bij het vervolgen der beraadslagingen over den Senaat leest de heer *Devaux* eenen brief voor van den generaal *Lafayette*, het volgende behelzende:

„ Het nieuwe ontwerp der heeren *Forgeur* en andere afgevaardigden, welke ik in de dagbladen gelezen heb, bevat slechts twee dingen, die niet in het ontwerp der commissie gevonden worden, het suspensive veto en de eenheid van het wetgevend ligchaam. Bijaldien deze bepalingen aangenomen werden zoude zulks een groot ongeluk zijn. Zeg aan uwe vrienden, dat er twee kamers noodig zijn, het koningschap kan zich voor geene enkele kamer staande

houden. Ik weet zelfs niet, wie zulks zoude kunnen begeren. Wij hebben dezen misslag in 1792 begaan. Ook Franklin had slechts eene kamer gewild, en thans zijn er echter twee in al de vereenigde staten van Noord-Amerika, en ondertusschen is het Amerikaanse volk zeer kalm en ernstig. Zonder twee kamers sta ik niet in voor de Belgische monarchy, noch voor de rust van uw land.”

— In de Zitting van den 15den December, heeft de heer *van de Weyer* verslag gedaan van de boodschap van het comité van Buitenlandsche Zaken, betreffende het antwoord der vijf groote Mogendheden, door den President van het Congres in de avondzitting van den vorigen dag aangekondigd. Dit verslag komt op het volgende neder.

Ik acht mij gelukkig U een voldoende antwoord te kunnen geven van wege de vijf groote mogendheden; gij zult er de overtuiging door verkrijgen dat telken male een aanhangig punt beslist is, wij geene 24 uren wachten ze u mede te deelen. De rondborstigheid en de publiciteit zullen geene ijdele woorden wezen; want zoo het protocol van 17 November u al niet medegedeeld is, komt zulks voort omdat er geene bepaalde beslissing heeft plaats gehad; het antwoord dat wij ontvangen hebben neemt vele moeilijkheden weg en men heeft grond om te gelooven dat de wapenstilstand weldra aangenomen zal worden. Dan zal het protocol van 17 November u met de wederzijds gewisselde nota's medegedeeld worden; alle stukken zullen op het bureau nedergelegd worden ter inzage van iedereen.

Gij herinnert u dat er een verschil is gerezen over de vraag hoedanig de opheffing der blokkade verstaan moest worden; zij was ten uitvoer gebracht, maar onvolledig; men heeft de blokkade der havens en niet die der stroomen opgeheven. Het diplomatiek comité heeft zich verzet tegen die uitlegging; de afgezanten der vijf mogendheden hebben in dit gevoelen gedeeld: wij hadden ons niet bedrogen in de meening dat de bepaling in een ruimeren en vollediger zin verstaan moest worden. Wij hebben niet gearzeld de zaak over te laten aan de uitspraak van het congres te Londen. — De heer *van de Weijer* leest hier een brief voor van lord *Ponsonby* en van den heer *Brosson*, die den president en de leden van het diplomatiek comité berigten dat de gezanten der vijf hoven, den 10den December eene zamenkomst gehouden hebben; dat zij uitleggingen hebben gekregen van Z. M. den Koning der Nederlanden, betreffende de beletselen die de vaart op de Schelde nog belemmeren, waaruit gebleken is dat Z. M. de maatregelen van voorzorg, genomen bij besluit van den 20sten October, nog niet had opgeheven, uit vrees voor de hervatting der vijandelijkheden van den kant der Belgen; dat de afgezanten meenden dat die hervatting niet te vreezen was; dat zij dienvolgens Z. M. den Koning der Nederlanden uitgenoodigd hebben om ten spoedigste de maatregelen van voorzorg, die de vaart op de Schelde belemmeren, weg te nemen en alzoo de opheffing der blokkade te voltooien, zoo als de afgezanten die van den beginne af aan verstaan hebben; dat er geen twijfel bestaat of aan die uitnoodiging zal voldaan worden; dat de afgezanten daarenboven te kennen geven dat er de noodige maatregelen zullen gedaan worden opdat de Belgische koopvaardijschepen, van de Hollandsche oorlogschepen niet te lijden hebben, dat het punt over de vlag het voorwerp eener nadere overweging zal uitmaken; lord *Ponsonby* eindigt dezen brief met te zeggen dat hij denkt dat het antwoord alle twijfelingen weg zal nemen.

De heer *van de Weijer* eindigt zijne rede met te zeggen, dat het door hen gehouden gedrag de Belgen op een gunstig standpunt bij de vijf mogendheden geplaatst heeft. Het sluiten van den wapenstilstand zal minder zwarigheden ontmoeten; wij onderhandelen in het belang van koophandel en nijverheid; eenige schreden lands meerder op het Hollandsch grondgebied, zouden geen meer werk aan de belgische bevolking geven; wij moeten de oorlogsdrift van velen ter neer zetten, sedert de bijna zekerheid van den

den vrede verkregen is, schreeuwen vele lieden om den oorlog, die te voren alles behalve oorlogzuchtig waren.

Hierop werden de discussien over het instellen van eenen senaat voortgezet en na ernstige debatten gesloten. De stemming over de vraag, of er twee kamers zouden zijn of niet, heeft plaats gehad, zij zoude slechts voorwaardelijk zijn. De instelling van een senaat is niet in tegenstemmen aangenomen.

In de Zitting van het Nationaal Congres te Brussel van den 16den dezer, heeft de heer van de Weyer het navolgend rapport aan hetzelfde gedaan.

Rapport aan het Nationaal Congres.

De president van het diplomatiek comité heeft de eer, het Nationaal Congres aan te kondigen, dat het diplomatiek comité, gisteren avond, van de commissarissen der gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden; eene nota ontvangen heeft, betrekkelijk eene, op den 10den December 1830, gehouden conferentie aan het Foreign Office (het ministerie van buitenlandsche zaken), aan hetwelk overgelaten was de oplossing der zwaarigheid, wegens de vrije vaart op de Schelde. Uit deze nota blijkt, dat, zoo de Koning van Holland gearzeld heeft, om de maatregelen van voorzorg van den 20sten October, voor zoo verre dezelve de vrije vaart op de Schelde bezetten, in te trekken, zulks vooral is geweest in de veronderstelling van eene mogelijke hernieuwing der vijandelijkheden.

Maar H. H. E. E. verklaren, dat de zin der tusschen de plenipotentiarissen der vijf hoven gesloten overeenkomst, in dat opzigt, niet ten volle is nagekomen geworden, en gevolgelyk hebben H. H. E. E. den Koning van Holland uitgenoodigd, om, zoo spoedig mogelijk, de maatregelen van voorzorg, welke al nog de vrije vaart op de Schelde hinderlyk zijn, in te trekken, en alzoo volledig te maken de opheffing der blokkade zoo als de gevolmagtigden van den beginne af begrepen en verstaan hebben. En de heeren commissarissen voegen er bij, dat er geen twyfel is, of deze uitdijging zal van een volkomen goed gevolg zijn.

De president van het diplomatiek comité, die het zich altoos ten pligt zal stellen, om alle de kwestien, welker oplossing officieel aan het comité toegekomen zijn, aan het nationaal congres mede te deelen, acht zich gelukkig van het bewijs te kunnen bijbrengen, dat het comité niet te veel gewaagd heeft, met het congres eene voldoende oplossing van dat gewigtig stuk te kunnen geven.

De President van het diplomatiek comité.

SILVAIN VAN DE WEIJER.

Na alzoo dit rapport te hebben uitgebragt, zeide de heer van de Weijer al verder: Ik zal deze tribune niet verlaten alvorens te verklaren hoe zeer de tegen mij gerigte beschuldigingen mij verdrotten hebben (die namelijk van stukken geheim of achtergehouden te hebben). Indien dergelyke beschuldigingen vernieuwd worden, zou ik mij moeten verwijderen, het diplomatiek comité en het provisioneel gouvernement verlaten. Altoos heb ik, publiekheid en openhartigheid verlangd; in wiens belang zouden wij dan iets verbergen? Ik heb u een rapport gedaan, waarin ik eene nota heb gelochten, welke ik u heb voorgelazen; de vergadering heeft, meen ik, niet gewild, dat de nota alleen publiek zou gemaakt worden, maar wel het geheele rapport. Gij hebt de beide commissarissen niet gehoord, maar wel een der leden van het diplomatiek comité, in naam van eenen minister van binnenlandsche zaken, welke door het comité vertegenwoordigd wordt.

De heer Robault vroeg hier op of er alleen een rapport van het protocol van den 17den November zou worden uitgebragt dan of alle de stukken aan de vergadering zouden worden medegedeeld, waarop de heer van de Weijer antwoordde: »Zoodra er een definitief besluit zal gevallen zijn, zullen de protocollen van den 4den en 17den, benevens alle de gewisselde notas op het bureau worden nedergelegd. Op die wijze worden de zaken in het engelsche parlement behandeld. Alsdan zult gij uitspraak kunnen doen, alsdan zult gij ons kunnen beoordeelen, maar dat gij een diplomatiek comité heet, kunt gij zelve niet onderhandelen, zelve vooraf van alle stukken en van alle nog niet aangenomen voorstellen kennis nemen, maar nooit zullen u de resultaten verborgen blijven.»

De heer Robault hield zich met deze uitlegging te vreden, waarop de heer van de Weijer zeide een nieuw bewijs der openhartigheid van het diplomatiek comité te zullen geven, door aan te kondigen, dat de onderhandelingen een nieuw resultaat ten gevolge gehad hebben, namelijk, dat het provisioneel gouvernement, in den afgelopen nacht, tot den wapenstilstand is overgegaan, en dat het comité slechts nog eene laatste mededeeling verwacht houdende, dat de wederzijdsche toetredingen uitgewisseld zijn.

De heer H. de Bruckere meende, dat de vergadering thans overtuigd moest zijn, dat er geene kwade trouw bij het comité

heerschte, waarbij de president raadzaam oordeelde te voegen, dat hij, terwijl de heer van de Weijer zijn rapport las, de nota had nagelezen en alles volkomen gelijklopend was.

Na eenige ingekomen petitiën en andere incidenten van minder aanbelang ging de vergadering over, tot het delibereren over het concept wegens de daarstelling van den senaat, waarvan het eerste artikel luidt als volgt:

» De senateurs worden door het opperhoofd van den staat benoemd en uit alle de provincien gekozen, zoo veel mogelijk de evenredigheid van derzelver bevolking in acht nemende.»

De discussien daarover zijn in eene avond zitting voortgezet, ten einde van welke het artikel, met eene meerderheid van 97 tegen 76 stemmen, verworpen is.

In dezelfde avondzitting heeft de aartsbisschop van Mechelen aan de leden van het Congres, een soort van brief of rekest doen ronddeelen. Wij zullen deze eerste, sedert de revolutie bekende akte van dezen prelaat in ons volgend nummer mededeelen, wij zullen onzen lezers alleen berigten, dat de heer de Mean, even als de heer de la Mennais, de volkomen onafhankelijkheid van de katholieke kerk verlangt, boven en behalve eene sterke toelaag op het budget, waarvan de fransche geestelijke integendeel wil, dat de geestelijkheid voor altoos afstand zal doen.

-- De *Courrier des Pays-Bas*, na de mededeeling van den brief van de Stassart, betreffende deszelfs plan om Belgie tot een onderkoningsschap van Frankrijk te verheffen, besluit met de volgende aanmerkingen: » de heer de Stassart moge dit ontwerp van een fransch onderkoningsschap met den naam dien hij verkiest bestempelen. Het is mogelijk dat hij er geen plan tot vereeniging met Frankrijk in gezien heeft en wij moeten hem zijn gevoelens volkomen vrij laten. Doch, wat er van zij, wij kunnen stellig verzekeren, dat er eene lijst in het congres rondgaat of rondgegaan heeft, om onderteekeningen van gedeputeerden te werven, die in het gevoelen van den gouverneur van Namen deelden. Wij durven bevestigen dat de hand van den heer de Stassart zich boven aan op die lijst bevond.

F R A N K R I J K.

PARIS, den 15den December.

Bij gelegenheid der deliberatiën artikelsgewijze, in de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van gisteren, over het ontwerp van wet betrekkelijk de organisatie der nationale garde, en over de vraag of dezelve gemeente- en kantons-gewijze zal worden georganiseerd, zeide de heer Lafitte: » Wat ons ook de ministers voor verzekeringen van vrede gegeven hebben, weet toch niemand hoe lang dezelve duren zal en of de tegenwoordige staat van Frankrijk, altoos aan alle de Mogendheden zal behagen. De omwenteling in Polen is een groote stap; zij wischt de schande der laatste jaren van Lodewijk XV uit, en zal misschien den ontzaggelijken misslag herstellen, welke Napoleon begaan heeft, met de onafhankelijkheid van het Poolse volk niet te erkennen. Ik veronderstel slechts dat Pruisen Holland de middelen zal verschaffen, om Belgie te verpletten; ik veronderstel, dat Pruisen en Oostenrijk Polen zouden willen binnendrukken. Ik vraag deswegens geene inlichtingen aan den minister van buitenlandsche zaken; hij zou mij misschien niet in het ongelijk stellen; maar weet niet waarom men, in een tijd, dat de president van den raad van ministers ons van eene legermacht van 500,000 man gesproken heeft, de magt van onze nationale garde zou willen verspreiden.» Ten gevolge dezer discussien is het vijfde artikel van het ontwerp aangenomen in de volgende bewoordingen: » De nationale garde wordt gemeentensgewijze georganiseerd; zij zal desniettemin, in kantons, welke uit verscheiden gemeenten bestaan in kantonnale bataillons kunnen worden georganiseerd, wanneer zulks bij koninklijke ordonnantie wordt voorgeschreven.

-- De *Gazette de France* zegt bij gelegenheid eener nieuwe daling der fondsen op de beurs van den 14den dezer:

» Wanneer er, ten gevolge van eene onvoorziene tijding of gebeurtenis, eene plotselinge daling plaats heeft, dan maken de spekulant en vooral de kapitalisten daarvan gebruik, om hunne fondsen voordeelig te plaatsen en de daling houdt natuurlijker wijze en uit de kracht der zaken zelve op. Maar wanneer deze daling lang duurt, wanneer geene tijdingen invloed meer op haar hebben en zij alleen het gevolg is van een algemeen kwalijk zijn, van den troons-politiek en handels-crisis, dan mengt zich moedeloosheid mede in het spel, dan sluiten de kapitalisten hunne gelden weg, in plaats van ze te gebruiken en de houders van fondsen moeten wel verkoopen, zonder op den prijs te zien. Zoodanig is, sedert onderscheiden maanden, de staat van onze beurs en het laat zich niet aanzien, dat daaraan nog spoedig een einde zal komen. Onze fondsen vallen dagelijks en hebben heden wederom eene daling ondergaan.

REGTSGEDING DER MINISTERS IN FRANKRIJK.

Het eerste en belangrijkste stuk, dat tot nu toe openbaar werd is het rapport, uitgebragt door eene commissie van onderzoek, in de zitting van de kamer der pairs van den 29 November laatstleden. Dit stuk, dat uit den aard der zaak, een onpartijdig verslag van de geheele instructie moet opleveren, is, meer dan uitgebreide verhalen van beschuldigden en getuigen, geschikt, om zich op het standpunt te plaatsen, waaruit dit regtsgeleding behoort te worden beschouwd.

Het was een algemeen verspreid vooroordeel, dat reeds vóór de zamenstelling van het thans vervolgde ministerie, door eenige leden van hetzelfde en inzonderheid door den Prins de Polignac eene aanslag werd gesmeed tot omverwerping van het charter; de commissie heeft het zich dus in de eerste plaats ten doel gesteld, om het bestaan van dit misdadig voornemen op te sporen en daarvan zoo mogelijk de zekerheid te verkrijgen; wel verre echter dat men ten aanzien van deze beschuldiging het algemeen vermoeden voor waarheid heeft bevonden, is het overbodig gebleken dat daarvan geen de minste schijn was. Daadzaken, niet alleen ten tijde der vorming van dit bestuur, maar tot aan korte dagen voor de geheele ommekeer van zaken voorgevallen, bewijzen voldoende, evenzeer dat het ministerie, in deszelfs geheel genomen, tot geen zulken aanslag was overgeengakomen, als dat eenige bijzondere leden, daarvan tot het laatste toe den meesten afkeer hadden betoond.

Met deze beschuldiging stond in een naauw verband, het even algemeen vermoeden dat de menigvuldige brandstichtingen, die in eenige departementen, gedurende den ganschen zomer, doch ook nu nog, plaats vonden, als eene verschrikkelijke misdaad aan het toenmalig ministerie waren te wijten, en dat men door dit middel, niet alleen eene gisting in de gemoederen wilde verspreiden, maar ook zich de gelegenheid verschaffen om ter gewaande betuiging dier misdrijven buitengewone regtbanken daar te stellen en zich door deze van eenige gehaatte tegenstanders te ontdoen. De nauwkeurigste nasporingen zijn ook op dit punt door de commissie in het werk gesteld, doch de uitslag daarvan heeft niet het minste bezwaar ten laste der beschuldigden mogen opleveren; veeleer is het ontwijfelbaar bewezen, dat geene pogingen door de beide ministers van binnenlandsche zaken en justitie zijn gespaard, zoo om de oorzaak van het kwaad op te sporen, als om deszelfs voortgang te stuiten. De commissie heeft zich hiervan zoo zeer overtuigd gehouden; dat zij het volkomen onnoodig acht, dat het slot zich met deze bijzonderheid bezig houdt, en de getuigen die ten aanzien van dit punt van onderzoek zijn gehoord, niet op nieuw zijn gadagevaard geworden.

Van deze beide gewichtige en inderdaad hoogstmisdadige bezwaren ontheven, bepaalt zich de beschuldiging tot hetgeen de gebeurtenissen van den 25sten tot den 29sten Julij heeft voorafgegaan en vergezeld.

De eerste beraadslagingen over de noodzakelijkheid van zonder medewerking der beide wetgevende kamers, eenige der belangrijkste staats wetten te wijzigen, schijnen niet vroeger dan den 25sten of 26sten Julij te hebben plaats gehad; zeker is het, dat als toen over dit ontwerp geene eenstemmigheid in den raad van ministers plaats vond; en hoezeer de bewijzen daarvan ontbreken, blijkt het echter dat de commissie niet ongaarne de heeren Polignac en Peijronnet als de hevige voorstanders dezer ongewone maatregelen wilden hebben aangezien; vooral de beide andere ministers, die zich thans in hechtenis bevinden, de heeren Chantelauze en de Geuron-Ranville worden zoo hier als elders, voorgedragen aan die gene, die van de meeste gehechtheid aan de grondwettige instellingen hebben doen blijken, en die, bijzonder bij het einde dezer beraadslagingen, aan eenen moreelen dwang zouden hebben toegegeven.

Dat de zoo noodlottige ordonnantien, die het gevolg van deze beraadslagingen waren, zonder den tegenwoordigen publieken geest te kwetsen, niet anders dan als eene misdadige verkrachting der grondwet, kunnen worden beschouwd; is wel boven twijfel; de commissie dan ook aan dien geest getrouw, heeft dezelve ontleed, en vind daarin in het algemeen eene voldoende bewezen aanslag tot omverwerping van het charter, en mit dien tot vernietiging der openbare vrijheid. Het voorgeven van de beschuldigden, dat zij in art. 14 van dat charter, eene uitzonderende bepaling konden aanwijzen, waarbij aan den Koning het recht zoude worden gegeven, om bij oogenblikkelijk gevaar, zich eene dictatoriale magt tot behoud van den staat, aan te matigen, en dat die gevaar, door de blinde weerstand van de kamer van afgevaardigden inderdaad aanwezig was, wordt, zoo als evenzeer te verwachten was, als eene voor de natie beleedigende stelling, verworpen.

Vervolgens overgaande tot de middelen, welke door het toenma-

lig bestuur, tot handhaving van deze onwettige handelingen, zijn in het werk gesteld, vindt men in het gebruik der militaire magt, en meer nog in de verklaring, dat de stad Parijs in staat van beleg was gesteld, de strafbare volharding in het misdadig ontwerp; doch ter zelve tijd tot de bijzondere gebeurtenissen, die zogenaamde roemvolle dagen doordringende, die echter de commissie zich niet othouden van deze en gene daadzaken voort te leggen, die het vermoeden, dat men door geweld het bedoeld opzet wilde herhalen, lijnrecht weerspreken; men erkent namelijk dat er geene de minste voorzorgen waren genomen om de militaire magt hetzij te versterken, hetzij in gereedheid te houden; dat zelfs, toen reeds de gisting door geheel de hoofdstad twee dagen had geduurd, het garnizoen nog niet in de wapenen was, zelfs niet geconsigneerd; dat de order, waarbij de stad in staat van beleg werd gesteld, onmiddellijk van den koning schijnt te zijn uitgegaan; dat eindelijk, van dat oogenblik, alle geregelde samenwerking van de verschillende ministers heeft opgehouden, en dus als 't ware het bestuur was geëindigd, terwijl de staat van beleg ten overvloede de geheele magt zoo burgerlijk als militair in handen van den opperbevelhebber, den maarschalk Marmont, had overgedragen, en deze dus alleen voor het toen gebeurde verantwoordelijk was.

Bijzondere daadzaken, die gewis niet van de vredelievendheid van eenige der ministers, en vooral van den heer Polignac, getuigen worden ten slotte in vrij groote menigte aangevoerd.

Na aldus al wat de geheele omwenteling van zaken heeft voorbereid te hebben doorgelopen, meent de commissie de kamer genoegzaam te hebben ingelicht; zij schijnt het onnoodig te hebben geacht om uit het geheel, de staat der kwestie zamen te trekken, dit echter was na al het voorgaande niet moeilijk en zoudde waarschijnlijk hier op neerkomen; dat terwijl alle nevenbeschuldigingen van bewijs waren ontbloot, de eenige en geheele vraag zal zijn: of de ministers inderdaad door het uitvaardigen en ondertekenen der noodlottige ordonnantien, de grondwet hebben verkracht? zoo ja, of zij dan daarvoor strafschuldig zijn, dat is, of er wettelijke bepalingen bestaan, die zoo wat de vorm van regtsvordering betreft, als ten aanzien der straf zelve, op de tegenwoordige misdaad van toepassing kunnen zijn?

De geest, die over het algemeen in dit stuk heerscht, heeft de schijn van gematigdheid, doch draagt tevens de duidelijkste sporen, van den invloed, die zelfs tot in het hoogste staatsligchaam, door het vooroordeel en de publieke geest wordt uitgeoefend. Met huivering vonden wij in den aanhef van zulk een gewichtig rapport de volgende woorden:

» De kamer der pairs is het eenige ligchaam, dat daar de hoogste rang, die het in de maatschappij bekleedt, door zijne onafhankelijkheid, door het aantal zijner leden, door de noodzakelijkheid om zich jaarlijksch met de dienbaarste belangen des vaderlands bezig te houden, geschikt is, om ook de eerste plaats onder de regtbanken van Frankrijk te bekleeden; zij alleen kan door haar staatkundig karakter, de bevoegdheid hebben, om in de belangrijkste en zeldzaamste regtsgedingen uitspraak te doen, om ter zelve tijd aan de natie en aan de beschuldigden de eerste waarborg te geven; zij alleen eindelijk heeft het recht om zich van de voorschriften van geschrevene wetten los te maken en alleen volgens rede en regtvaardigheid te vonnissen.»

KRAKAU, den 9den December.

De gemeenschap met Warschau is sedert eenige dagen geheel en al gestremd. De poorten van Warschau zijn gesloten, en niemand mag er uit. De Russische troepen moeten bij hun doortrekken van Praga, genoodzaakt geweest zijn, verscheidene huizen in brand te steken, om de burgers er niet te verdrijven, en zich eenen weg naar de poorten te banen. Men is in Warschau over de waarschijnlijke gevolgen dezer gebeurtenis zeer bezorgd, en bevreesd voor het binnen rukken der 5. armee korpsen welke op marsch waren, om zich in Russisch Polen te concentreren. De poolse troepen trekken op het oogenblik bij Warschau zamen. Of schoon de opstand aanvankelijk geene afscheiding van Rusland ten oogmerk scheen te hebben, zoo neemt dezelve oogenblikkelijk reeds eene andere wending, daar reeds de onafhankelijke raad van administratie door een provisioneel bestuur, met een dictator aan het hoofd, vervangen is. Volgens de laatste berichten hadden de wojevodschappen Krakau, Kalisch, Sublin, en Podlachien aan de provisionele regering adressen van toetreding ingezonden.]

DRUKFEIL. In ons vorig nummer, in het artikel Parijs, laatste gedeelte, staat als kardinaal Isard, moet zijn de kardinaal Isoard.

DANKBETUIGING.

Het detachement der 1ste divisie van het algemeen depot der landmagt n°. 33, liggende te Rijsbergen, brengt de warmste hulde aan de edele gevers, aan welke zij de ontvangst der 40 paren handschoenen te danken hebben.

VADERLANDSCHE GIFTEN.

Breda, den 21sten December.

Volgens ons nummer van gisteren bedroeg het Totaal der, op den vorigen dag ontvangen, Wanten met vingers . . . . . 2,231 Paren.

Hierbij behooren nog gevoegd: Uit 's Gravenhage voor het mobiele legio van eenige Vrienden en Vriendinnen van het Vaderland . . . . . 354 "

Met de volgende regels:

Hier edele Van Geen, een gifje voor de hand, Voor de dapper Verdieners van 't dierbaar Vaderland.

Nog van A. Z. een pakje Pluksel en Wanten	8
Een dito getoekend I. V. D.	6
Van N. N.	12
Van H. H.	12
Van een Gezelschap uit 's Hage	100
Ingezonden ter Secretaris van Staat Amsterdam	160
Van C. D. P. uit Leiden	50
Van L. D. B. M. uit Utrecht	36
Door de zegen van den Heer van der Wal, te Gorinchem als: 4 paren van de Wed. v. d. Beek, 2 idem van A. C. Boonzaier C. Gz, 1 idem van W. L. Vrijwillig Kanonnier, 20 idem van den Heer J. Janssen, 3 idem van deszelfs nicht, 10 idem van M. v. A., 8 idem van J. C. K., 2 idem van E. B., 3 idem van J. v. H., 4 idem van Joost Ham, 3 idem van D. C. Siroo, 2 idem van D. C. van der Voort, 4 idem van C. van Borchaven, 2 idem van de dienstmaagden, 6 idem van C. W. G., 4 idem van M. A. Colthoff, 2 idem van de dienstmaagden.	83

Alzoo is op den 18 en 19den dezer bij de ondergeteekenden ontvangen . . . . . 3033 paren. Benevens 50 paren wollen sokken, 6 slaapmutsen en twee pakken pluksel; voorts is nog ontvangen een Baal Wanten van den Heer D. D. te Amsterdam, inhoudende ongeveer 20 dozijnen of 240 paren Wanten zonder vingers, die, als minder geschikt zijnde voor de militairen te velde, zullen worden ramdegeeld aan onze wakkere zeelieden, zich bevindende op de flotille, gestationeerd op onze stroomen en in onze rivieren.

Van de ontvangen paren Wanten met vingers zijn sedert onze vorige opgaven verzonden geworden:

Aan het 1ste Bataillon Grenadiers:	300	Paren.
3de id. id.	200	"
Bataillon Jagers	400	"
1ste Bataillon der 7de Afdeling	300	"
2 Bataillons der 13de Afdeling	600	"
1ste Bataillon der 5 Afdeling nog	50	"
3de id. id.	100	"
Het marsch-bataillon van het algem. depot der landmagt	300	"
Het 1ste marsch-bataillon nog	300	"
Het 2de id. id.	200	"

Te zamen. 2,750 "

Voorts zijn er bestemd geworden ongeveer 500 paren voor de Noord-Hollandsche Schutterij, die haalen te 's Pylsenhage en die omstreken komt.

ADVERTENTIEN. AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad Breda, zullen op Dinsdag den 28sten December 1830, des middags ten waan ure, ten Stadhuis aldaar, aan den minstdoenden, in het openbaar, aanbesteden:

Het ONDERHOUD van STADS GEBOUWEN, BRUGGEN, HAVENMUREN, WATERTRAPPEN, WATERLEIDINGEN, STRATEN en verdere aangelegenheden, gedurende den Jare 1831, volgens tarief, onder presentie van de Coningwijze korting.

De Konditien van aanbesteding liggen dagelijks, uitgezonderd op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter Zitting op Stads Secretaris, en onder overzigt te bekomen bij den Stads Architect J. GROOZEN, te Breda, den 15den December 1830.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd, De Secretaris der Stad, H. P. SCHOTTE.

TE HUUR BINNEN BREDA, om met 1e Maart 1831, of des verkiezende vroeger te aanvaardent

Een deftig BURGERS-HUIS, voorzien van uitmuntende BENEDEN- en BOVENKAMERS, allen netjes behangen en gestacadeerd, voorts KEUKEN, Kelder, ZOLDERS, en alle GEMAKKEN, op de aangenaamste stand gelegen. Nader onderrigt bij de Uitgevers dezer.

GEBROEDERS DIEDERICHS, te Amsterdam, hebben in den loop dezes jaars uitgegeven:

1. J. D. MEIJER, de la Codification en général, et de celle de l'Angleterre en particulier, etc. . . . . f 3,50.
2. EXPOSÉ historique des FINANCES DES PAYS-BAS, depuis la restauration en 1815 jusqu'à nos jours, etc. . . . . f 1,80.
3. Comte G. K. VAN HOGENDORP, Séparation de la Hollande et de la Belgique. (Seconde édition) 75 Cents.
4. OEUVRES DE JACQUES DELILLE, nouvelle édition. Un seul volume, orné du Portrait de l'auteur. Livraison, 2 et 3 à f. 3-50. La 4me et dernière Livraison est sous presse.
5. OEUVRES DE JACQUES DELILLE, Edition en 18 à 20 volumes in 32e. (sans texte latin ou anglais des ouvrages traduites par Delille,) à 60 Cents Tome 1-9 sont parus.
6. D. BUDDINGH, TIJDSTROOM of geschiedkundige Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden, enz. met daarbij behoorende handleiding, enz. . . . . f. 9-50
7. FEESTVIERING, bij de ontsluiting van het standbeeld van JACOB CATS. Met afbeelding, 80 Cts. Om te strekken tot Supplement op onze uitgave van CATS gezamenlijke Werken, waarvan nog exemplaren à f 9,50 te bekomen zijn.
8. GIBBELE, Tijdschrift ter bevordering van Land- en Volkenkunde, Zevende stuk . . . . . f. 1-50
9. GEDENKSCHRIFTEN VAN VIDOCQ, zevende deel, ook onder den Titel: De staatkundige Inquisitie of zoogenaamde Hooge Politie ontmaskerd, enz. f. 1,80.
10. LEVENSGESCHIEDENIS van Z. M. GEORGE IV, Koning van Groot-Britanje enz. Met Portret. . . . . f 2,40.
11. LEVENSBESCHRIJVING der Beruchte Giftmengster M. G. GOTTFRIED, Geb. TIMME, te Bremen, met portret. . . . . f 1,80.
12. W. SCOTT, ANNA VAN GEIJERSTEIJN, of het meisje van den Neval. Eerste en Tweede Deel, met platen . . . . . f 2,40. (NB. Het derde en laatste deel ligt ter perse.)
13. G. A. GRUNER, Vredeman en zijn gezin, of het Godsrijk op aarde, eerste deel. . . . . f 2,20. (Het tweede deel ligt ter perse.)
14. H. GUTZLAF, Geschiedenis der uitbreiding van Christus Koninkrijk op Aarde, tweede en laatste Deel. . . . . f 3,60.
15. Prof. J. S. SOMMER, Tafereel van het heesal, enz. tweede, ten derde deel, met platen; 2de deel f 3,15 en 3de f 4,50 voor de H. H. Intekenaren.
16. N. ANNOTT, Grondbeginselen der Natuurkunde, naar den vierden druk uit het Engelsch vertaald door A. G. Oudemans, eerste stuk met platen. . . . . f 1,70.
17. Algemeen Noodwendig WOORDENBOEK DER ZAMENLEVING, Afdeling 1, 2, 3, en 4, à 60 Cents, voor de Intekenaren.
18. O. S. BANGMA, Grondbeginselen der STEURMANSKUNST, enz. tweede druk. . . . . f 5,00.
19. H. ROMPELMAN, het nut der ZWEMKUNST, enz. . . . . f 1,00.
20. De ECHT, aan lezing en gezellig onderhoud gewijd. Jaargang 1830, No. 1-12. . . . . f 5,50.
21. Bulletin der algemeene Letterkunde, Jaargang 1830, No. 1 tot 24 f 2,00. (De H. H. Intekenaren op de ECHT. ontvangen dit Bulletin kosteloos).
22. WET op de SCHUTTERIJEN, ten voordeele der Huisvrouwen van uitgetrouwen, Schutterij 1830 Cents.
23. CHASSE'S GEBROEDERS, de H. H. Intekenaren van Antwerpen, von A. MARCHAND, 20 Cents.
24. ZEVENDE KATALOGUS der Hoog- en Nederduitsehe, Fransehe en Engelsehe LEZERS-BIBLIOTHEEK, van de GEBROEDERS DIEDERICHS, te Amsterdam, 20 Cents.
25. Deser dagen is bij ons gevonden, van de pers gekomen is LITRES SUR LA PROSPELITE PUBLIQUE, par un Belge dans les années 1828 et 1829, par M. G. J. SHERT KAREL, 2 Tomes, in 8°, f 4,50. Het tweede en laatste deel zal binnen weinige dagen volgen, terwijl het eerste deel reeds stils is voornemens te worden uitgegeven.